Kőszeg, 1916. junius hó 25-én. 26. szám. XXXVI. évfolyam.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 6 korona, fél évre 3 korona, negyed évre 1·50 korona, egyes szám ára 10 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz cimzendők.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: RONAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. szám.

Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számitatnak meg.

Törvényjavaslatok az uj adókról.

A pénzügyminiszter folyó hó 14-én több adójavaslatot terjesztett a képviselőház elé. És pedig: a jövedelemadó részleges életbeléptetéséről, vagyonadóról, a bélyeg- és illeték drágulásáról, a III. osztályu kereseti adónak az 1917—1918. évekre való érvényesitéséről, végül a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adójáról. Az adójavaslatoknál a kormányt az a szempont vezeti, hogy az állami jövedelmeket annyira fokozza, hogy a hadikölcsönök kamatait ezekből fedezheti.

A jövedelem-adó.

A 10,000 koronát meghaladó összes jövedelem után a jövedelemadó életbeléptetése 1917. január 1-én történnék. Az erre vonatkozó eredeti javaslatot azzal egészíti ki a mostani javaslat, hogy a hadsegités céljára igazoltan adott önkéntes adományok a nyers bevételből levonhatók. Vallomást adni csak a 10,000 koronán felüli összes jövedelem lesz köteles. Nem esik ennek az adónak a hatálya alá a közszolgálatban levők illetménye, a magánszolgálatban levőknél pedig a 10,000 koronat meg nem haladó összeg. A jövedelemadó után semmiféle más állami vagy helyhatósági adó, illetve pótadó ki nem vethető.

A javaslat megokolása szerint a négy hadikölcsönből esedékes 6 milliárd korona eddig 360 millió korona évi uj kamatterhet von maga után. Ennek a fedezetére a szesz és a dohány árának emeléséből az államkincstár jövedelemtöbblete már eddig évi 80 millió koronát biztositott. A szesz további drágitása ujabb 40 millió korona bevételi többletet tesz elérnetővé.

A jövedelemadónak a 10,000 koronát meghaladó jövedelemre vonatkozóan való életbeléptetését a megokolás állandó jellegünek jelenti ki. Ehhez járul az 50,000 koronát meghaladó vagyonokra nézve egy kiegészitő vagyonadónak a behozatala is. A jövedelemadóból mindössze évi 35 millió koronát, a vagyonadóból pedig csak évi 25 millió koronát remél a pénzügyminiszter. További évi 36 millió korona bevételtöbbletet remél a kormány a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyesületek fokozottabb megadóztatása utján. Végül 33 millió korona évi bevételi többletet vár a megokolás a bélyegilletékek fokozatainak megfelelő emelése utján.

Érdekes a megokolásnak az a része, mely ugy szól, hogy csak a háboru tartama alatt igyekeznek kimélni a 10,000 koronát meg nem haladó, illetve el nem érő jövedelmeket. Vagyis az állami bevételnek az 5000 korona megadóztatása irányában való fejlesztésére a háboru után alkalmasint szintén sor fog kerülni.

A vagyonadó.

A vagyonadóról szóló törvényjavaslat szerint az adókötelezettség a magyar állampolgárok egész vagyonára kiterjed, amennyiben a vagyon az 50,000 koronát meghaladja.

Adóköteles vagyonnak tekintendő a többi közt a bányák, a kohók, a velük összekötött jogok értéke, továbbá a mezőgazdasági és erdei termelésnek ingó, vagy ingatlan vagyonban fekvő üzemi költsége, ugyszintén az ipari és kereskedelmi ingó és ingatlan vagyonban fekvő üzleti tőke. Kivétetnek a a butorok, a háziesközök, és azok az ingó tárgyak, amelyek más után már adóköteles vagyonnak tekintendők. Tőkevagyon alatt értendők: a belföldön vagy a külföldön fennálló és kamatozó, vagy nem kamatozó tőkekövetelések, a takarékbetetek, az adóköteles, vagy adómentes kölcsönkötvények és záloglevelek tőkeértéke. Továbbá a részvények tőkeértéke. A belföldi, vagy külföldi pénznemekben fekvő készpénz. A törvény rendelkezése alól mentesitve van az életbiztositási tőke. A vagyonadó mértéke a következő: 50,000 koronánál 600 korona, 100,000 koronánál 192 korona, 500,000 koronánál 1780 korona, 1 millió koronánál 4240 korona, 2,400.000 koronáig 12,000 korona.

2,400.000 koronán felül fél százalék fizetendő aképen, hogy a fokozatok 100,000 koronánként emelkednek.

A javaslat 6 hónapig terjedhető pénzbüntetéssel sujtja azt, aki valótlan nyilatkozatot tesz, vagy ki vagyonát azzal a céllal viszi ki a külföldre, hogy elvonja az adókötelezettség alól.

A hadinyereség adó.

Ez alá az adó alá esnek a nyilványos számadásra kötelezett vállalatok és egyesületek, tekintet nélkül arra, hogy vállalati székhelyük külföldön van-e, vagy pedig az ország területén. Belföldi vállalatoknál a nyereségtöbblet teszi az adóalapot, vagyis a nyersanyag, amely az 1914. augusztus 1-től 1916 december végéig a háborut megelőző átlagos nyereséget meghaladja. Ujonnan keletkezett ilyen vállalatoknál a befizetett alaptőke és a mérlegszerü tartalékalap 6 százalékát meghaladó nyereség esik adó alá.

Az adó a belföldi vállalatoknál a nyereségtöbbletnek ama része után, mely a saját tőke 5 százalékát nem haladja meg, a nyereségtöbblet 10 százaléka. A 10 százalékot meg nem haladó nyereségtöbbletnek pedig 15 százaléka s ez igy folytatódik mindaddig, amig a 35 százalékos kirovást el nem érik.

A külföldi vállalatoknál a 200,000 koronát meg nem haladó nyereségtöbblet után az adó a többletnek 20 százaléka. A 400,000 koronát meg nem haladó többlet után 30 százaléka, az 1 millió koronát meghaladó nyereségtöbblet után a többlet 40 százaléka.

A bélyegadó.

A bélyeg- és illetékekre vonatkozó javaslat az első fokozatban (váltókra) a bélyegilletéket átlag 100 százalékkal, a második fokozatban (okiratok) 43.60 százalékkal, a harmadikban (szerződések) szintén 42.60 százalékkal drágitja meg. Oly kötvények szelvényeinél, amelyek meg a jelen törvény életbelépte előtt állittattak ki, továbbra is az eddigi törvényes rendelkezéseknek megfelelően rovandó le a dij.

Tárca.

Háborus apróságok.

XV.

A Bocche di Cattaró.

Az utóbbi hetek harcaiban sokszor került szóba a Bocche, a monarchia legdélibb tengeröble. Bocche tulajdonképpen olasz szó. A bocca szóból származik, amelyik szájat jelent. Aminthogy olyan is a cattarói öböl alakja, mint egy nyitott szaj. A sziklák közé szoritott szük La Catene a garat hozzá s a legbelső öböl a bendő. Cattaró a legideálisabb hadikikötő. Eddig nem használhatta ki a monarchia ugy, ahogy kihasználni lehetne, mert hátulról nem volt eléggé megvédelmezve. Ahogy katonáék mondják nem volt „hinterlandja.“ Most már ez is van s hogy a mienk a Lovcsen is, meg a Vermács is, a környék két legmagasabb hegycsucsa, mi uralkodunk véges-végig az Adria keleti partján.

Ma a világ legcsendesebb, legbékésebb népe lakja a Boschét, de még néhány évtizeddel ezelőtt is a legveszedelmesebb rablófészeknek tudta mindenki. A Bocchesianereket, ahogy magukat az öböl körül lakók nevezik, övükben handzsár, kezükben puska nélkül el se lehetett képzelni. A nép, amelyik évszázadokon keresztül vad harcokat vivott a környező törökökkel, albánokkal, crnagorcokkal, arnautákkal, nem is csoda, ha elvadult erkölcseiben. De mihelyt bekeszöntött a monarchia uralmával a rend, csend és béke, éppen olyan hamar meg is szelidült, amilyen gyorsan azelőtt haragra lobbant.

Ez a vidék Európa legrégibb, historiailag megállapitott eseményeinek a szinhelye. Skodrában, a mai Skutariban, Teuta, a félelmetes Agron király felesége uralkodott 228-ban Krisztus születése előtt. Teuta királynő népe elfoglalta Issa, a mai Lissa szigetét s mikor a római szenátus követeket küldött Skodrába, követelve, hogy azonnal hagyják el a szigetet, ezeket a parlamentéreket megölték. Erre kitört a háboru, a rómaiak átkeltek az Adrián, elkergették Teuta királynőt Skodrából, Agron népe erre Rhizinumba, a mai Risanoba menekült, ahová a rómaiak nem tudták őket követni, mert nagy hegyek állták utjukat. Csak 100 esztendővel később, Gentius az utolsó illir, király bukása után vált római gyarmattá a Bocche. De csak a Bocche. A mögötte fekvő országrészekben korlátozatlan, vad szabadságban éltek a szerb törzsek, akiket már szent István uralkodása idejében egyesitett Csaszlav zsupán. Ennek az utóda, Prelimir, volt az első dukljai király. Duklja volt a neve a mai Montenegrónak, amelyik akkor is, mint most, közvetlenül a háboru előtt, a Bocchetól a Skodrai-tó déli partjáig terjedt. Ilyen korforgások vannak a történelemben. Prelimir már ott tartott, ahol sok évszázaddal később utóda Petrovics-Nyegus Miklós s ugyanugy bukott abban a nagy hadjáratban, melyet a Boccheba betört rabló szaracénok ellen Sámuel bolgár cár inditott 1002-ben Krisztus után. Volt azután ez a vidék a szerbeké, a normánoké, majd Vittore Pisani admirális meghódította Velence számára. Mikor azután Nagy Lajos magyar király megverte Velencét, Cattaró és környéke a magyaroké lett.

Nagy Lajos halálával ujra a szerbek kezére került, akik felismerték a Bocche nagy hadászati értékét és Erzegnoviban, a mai Castelnouvoban hatalmas erődöt épitettek az értékes kikötő védelmére. Majd jöttek a törökök és kiverték a szerbeket; jöttek a velenceiek és elzavarták Hadzsi bég csapatait. Az oszmánság még sokáig vivott érte elkeseredett harcokat, a velencei helyőrség számtalanszor verte vissza Cattaró falai alól, de a tulerőben lévő törökség végül is győztes maradt s a városban tartózkodó Lázár szerb cárral együtt fogságba ejtette a Francesco Sermiento parancsnoksága alatt álló helyőrséget. Ezután 148 esztendőn keresztül maradt a török uralom alatt a Bocche, Cattaró kivételével. Cattaróba nem tudták betenni lábukat a törökök, mert a velenceiek a mögötte levő hegyeken, különösen a mai Lovcsenen, bevehetetlen erős állásokat készitettek s ágyuikkal elpusztitották a város felé közeledő ellenséges gályákat. A törökök veresége s Buda felszabaditása után ismét a velenceieké lett, majd San Marco köztársaságának bukása nyomán a franciák vivtak érte véres harcokat. Egészen rövid ideig, néhány hétig uralkodtak Cattaróban Napoleon csapatai. A moszkvai csata után azonban I. Petrovics Péter montenegrói vladika, Nikita egyik őse kiverte őket. 1813-ban a párisi béke kapcsolta azután Dalmáciával együtt Cattarót és környékét Ausztriához, a mögötte fekvő terület a montenegróiaké lett.

Ez a Bocche története. Sok-sok esemény van benne, mely ugy hasonlit a mai idők eseményeihez, hogy akár csak ki kellene irni a történelemkönyvből s bele lehetne illeszteni a jövő esztendei képes kalendáriumba.

XVI.

Hegyi háboru.

A hegyiháboru a haditudományok magas iskolája. Manapság már minden nagyobb hadsereggel biró államnak jól fegyverzett és jól képzett hegyi csapataik vannak. Mert mig ezen kellékkel nem birt egy akármilyen nagy hadsereg, a legkisebb hegyinemzettel sem tudott megbirkózni. Ma már a hegyihadsereg a szükséghez képest nemcsak gyalogosokból áll, hanem kibővült a lehető legkülönbözőbb

A háboruban elesettek hagyatékának illeték kedvezésével a javaslat ugy intézkedik, hogy az egyenes leszármazottak és a házastárs örökösödése esetében illetékmentesek azok a hagyatékok, amelyeknek a tiszta értéke a 20,000 koronát meg nem haladja. A 20,000—50,000 koronáig terjedő tiszta értéknél az illeték negyedet, azontul pedig 100,000 koronáig felét rójják ki.

A harmadosztályu kereseti adó.

Ez a javaslat az 1916. évre kivetett harmadosztályu kereseti adó érvényességét 1917—18 és 1919 évekre meghosszabitja.

A vállalatok kereseti adója.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adója az 1909. évi VII. törvénycikk XX. szakasza helyébe a következő adókulcsot iktatja: Ipari vállalatoknál és szovetkezeteknél általában 10 százalék, más vállalatoknál 12 százalék az adó, ha az adóköteles évi nyereség a vállalat saját tőkéjének 10 százalékát meg nem haladja, 12, illetve 14 százalékot tesz az adó a nyereség ama része után, amely a 10, illetve 15 százalékos tőkehozadék közé esik; 14, illetve 16 százalékot tesz a 15 és 20 százalékos tőkehozadék után; 16, illetve 18 százalékot a 20—25 százalékos tőkehozadék után. Végül 18, illetve 20 százalékot a 25 százalékot meghaladó tőkehozadék után. Saját tőke alatt a befizetet alaptőke és azok az alapszabályszerü tartalékalapok értendők, amelyek a vállalat kizárólagos tulajdonát teszik.

Városi ügyek.

2785/916 **Hirdetmény.**

Közhirré teszem, hogy veszettségi zárlatot a mai napon feloldottam.

Kőszeg 1916 junius 21.

Jambrits Lajos, polgármester

Helyi hirek.

Az aratási munkálatok biztositása érdekében megyei értekezlet volt az alispán elnoklete alatt az összes városi és járási főtisztviselők és a gazdasági egyesület részvételével. Városunkból Jambrits Lajos polgármester volt jelen.

A kőszeg—szombathelyi vasut r. t. ez évi közgyülését szombaton d. u. tartotta a városház termében Czeke Gusztáv elnoklete alatt. Freyler Lajos ügyvezető alelnök a következőkben ismertette az 1915. évi üzleti eredményt: Összesen 297.657 személy szállittatott, 45,339-el tobbet mint 1914-ben, s ezért befolyt 114.080 korona, 4262 koronával több mint 1914-ben, a teheráru szállitással együtt 185.834 korona volt a bevétel, 16.448 koronával több mint 1914-ben, mely jövedelemből 34.695 korona, az időközi kamatokkal 35.556 korona tiszta nyereség éretett el. Ebből az elsőbbségi részvények után 6%-ot fizetnek osztalékul, Kőszeg városa pedig a birtokában levő törzsrészvények után 15.000 koronát kap. — A közgyülés ugy az igazgatóság, mint a felügyelőbizottság jelentéseit egyhangulag tudomásul vette s végül egy megüresedett igazgatósági helyre két évi időtartamra dr. Kovács István v. t. főorvost választotta meg.

Nagy egiháboru, jegeső és tüzvész. Hétfőn este 9 óra után óriási zivatar vonult el városunk felett. Félelmetes villámáramok cikkázták be az égboltozatot, hatalmas dörrenések váltották fel sürü egymásután, felhőszakadásszerü tartós nagy eső szakadt alá, majd pedig öt percig tartó mogyorónagyságu jegeső keveredett közbe. Másnap örommel tapasztaltuk, hogy a szőlőkben és vetésekben csak kevés helyen okozott kárt. Legtöbbet a Kálvária- és Ganser dülők szenvedtek. Kevessel háromnegyed 10 előtt villámgyujtotta tüzet jeleztek. Laas József fatelepe mögötti gazdasági épületbe ütött be a villám és felgyujtotta az ott felhalmozott mintegy 15 szekér szénát és a hirtelen fellobbant tüztől az épület is és a faraktár is tüzet fogott, mely csakhamar hatalmas lángokkal világitotta be majd az egész várost. A 12. vadászzászlóalj pótkeretének néhány száz katonaja Böhm Adolf százados és Kuhn E. főhadnagy vezetésével jelentek meg elsőknek a vész szinhelyén. Kőszegi József rendőrkapitány is azonnal ott termett és az előbbiekkel együtt intézkedett a tüz továbbterjedhetésének meggátlására, ami a katonák és a polgárok egy részének közreműködésével biztositani sikerült. Időközben megérkezett a tüzoltóság is Marton Károly főparancsnokkal és miután azt látták, hogy a tüzet elszigetelő és lokalizáló munka sikeresen folyamatban van, főleg arra törekedtek, hogy a motorfecskendővel vizzel lássák el az oltási munkálatokat, de e tekintetben sok nehézséggel kellett küzdeniök. A közeli kutak hamar kiürültek és előfordult, hogy egyik-másik házban elzárták a kutakhoz való hozzájutást és a tüzoltóság sem maga nem alkalmazta az erővel való behatolást, sem karhatalmat nem vett igénybe. A vész helyére való késő érkezését az okozta, hogy csak egy pár városi ló volt itthon és nehezen sikerült néhány elofogatot szerezni. Pedig milyen egyszerü lett volna a szivatyukat mintegy 400 lépés távolságra az aszfaltos uton pár pillanat alatt emberi erővel odatolni. Hát még, ha a motorfecskendővel a királyuti kerteken át a Gyöngyös medréből nyomták volna oda a vizet! Ennek keresztülviteléhez nem hiányzott a munkaerő, mert időközben még a tüzerüteg legénysége is megjetent és a tömlőfektetésben a polgárság is közreműködott volna. Nem lett ugyan belőle baj, hogy nem igy történt, mert a megelőző nagy eső, a kedvező szélirány és a nagy katonai munkaero teljesen biztositotta a veszély gyors megszüntetését, csakhogy tüzvésznél mindenkor a lehető leghatásosabb segitőeszközt kell alkalmazni, mert hirtelen kedvezőtlenre változhatik a helyzet. Az oltási munka reggelig folyt, de még délelőtt is sürün kellett a nagy parázshalmokat öntözgetni. Elégett a régi hátsó gazdasági épület kb. 150 métermázsa szénával, egy waggon menyezetnád, két raktárépület a benne volt deszkákkal és egyéb épületfával, állványfa, néhány felvonó gép és gazdasági eszköz, károsult számadása szerint 44.000 kor. értékben, a szomszédoknak pedig a kerítések lebontása okozott kb. 1000 korona kart, mely összegek biztositás révén részben megtérülnek. A kivonult katonaságot általában, de különösen néhány vadász altisztet nagy elismerés illeti önfeláldozó kitartó munkájukért s természetesen első sorban az őket vezető tiszteknek, nemkülonben a helyszinen gyorsan megjelent katonai realiskolai tüzkészültségnek, mely Ripper József vivótanár vezetése alatt működött. — Baleset érte Somogyi István rendőrbiztost. Mikor a tüz szinhelyére sietett, a nagy sötétségben a Lauringer raktár előtti csatorna nyilás kőfedőlapjaba botlott meg és jobb lábát oly sulyos sebesules érte, hogy nyomban orvosi segélyt volt kénytelen igénybe venni és azóta otthon gyógykezelés alatt áll, de néhány nap mulva már ismét szolgálatba léphet.

Egy nagy kapukulcsot találtak a legutóbbi tüzvész alkalmából. Jogos tulajdonosa átveheti a rendőrhatóságnál.

A város fönyereménye. Egy igen szép és értékes selyemhimzésü kézimunkás Gerband-diszcukordokozt nyert a város, országos jótékony célra át vett 10 darab egy koronas sorsjegyek egyikével. A jegyzék szerint 100 koronára értékelik. A polgármester 100 drb. 50 filléres sorsjeggyel kisorsoltatja Pétor-Pál napján az országos Vöröskeresztegylet javára. A város nyereménye Róth Jenő könyvkereskedőnél megtekinthető.

Peter-Pál napján, mint már megirtuk, az egész országban gyüjtéseket rendeznek az országos Vörös Kereszt-egylet céljai javára, tekintettel arra, hogy a jelen háborus időben nagyarányu és milliókat felölelő emberbaráti tevékenységet kell kifejtenie. Városunkban csak szerény keretben mozgó ünnepélyt rendez az erre felkért város, de fényét az fogja emelni, hogy a katonai alreáliskola parancsnoka e napra és e célra átengedte a nagyszerü intézeti parknak felhasználását, rossz idő esetén pedig az intézet nagy termeit, de növendékeivel is hozzájárul az ünnepély érdekességének emeléséhez, nemkülönben a 12-es vadászok és zenekaruk közreműködése is eredményes vonzóerővel bir. A rendezés teendőit Kőszegi József rendőrkapitány és dr. Freyberger Jenő városi tanácsnok végzik és a tanács által felkért helybeli hölgyek, nemkülönben a Vöröskereszt helybeli fiókjának elnöksége és választmánya fogják őket működésükben és a városhoz és az ügyhöz méltó eredmény elérésében segiteni. A nap programmja a következő: Délelőtt 11 órakor főtéri hangverseny, hol megszabott 20 filléres árért művirágot fognak hölgyeink árusitani. D. u. 3 órakor a vadászzenekar közreműködésével rendkivül érdekes tornászati- és más látványos gyakorlatokat mutatnak be a kat. reáli k. növendékei, akik énekelőadásokkal majd tréfás, ötletes versenyekkel is szórakoztatni fogják a közönséget, mely nekik egyuttal tanévzáró bucsu ünnepélyük is. A parkban a délután folyamán hangversenyszerü zenekari előadást tart a katonai zenekar, a korzó alatt pedig büffé áll a közönség rendelkezésére. A parkban való beléptidij személyenkint 1 korona, a családjegy ára pedig 3 korona. Rossz idő járás esetén a hangverseny és növendékmutatványok, valamint a büffé az intézet rágas termeiben lesz. Külön meghivókat nem küldenek szét. Mindenki szivesen látott vendég, aki a gyönyörü parkban rendezett jótékonycélu ünnepélyen résztvenni akar s hol a büffé is szigoruan szabott árak mellett fogja a közönséget ellatni.

A városmajor beépitése, az odatervezett birósági palota kérdése, mely már vagy husz esztendeje kisért és melyet a háboru amugy is bizonytalan időre elodázott, most ujra olyan stádiumba jutott, hogy esetleg még a háboru után sem épitik meg. Dr. Waisbecker Antal örökösei ugyanis igen előnyös árért, állitólag 28 000 koronáért, ajánlották fel az igazságügyminiszternek a Chernel-utcai járásbirósági házat és a miniszter azóta már ki is küldte az illető referenst és szakértőt, akik ugyan a tervbe vett épités mellett nyilatkoztak, de ugy halljuk, hogy a miniszter a takarékosság elvén állva, tekintettel arra, hogy 2000 korona bért fizet helyiségért a hivatal és egyhamar kedvezően épiteni nem lehet, a megvételt még akkor is előnyösnek tartja, ha csak néhány évig használja, igy tehát nem lehetetlen, hogy még hosszu ideig ott marad a hivatal, sőt ha a házat jókarba helyezteti, még igen jövedelmezővé is lehet, esetleg meg az adóhivatalnak is adnak helyet és természetbeni lakásokat és fogházat is létesitenek. Nekünk nincs okunk ezen sajnálkozni. Örommel látnók a városmajor beépitését, de mint ismeretes, oly épitkezés és utcanyitás történnék ott, mely városszabályozási szempontból igazán nem kivánatos, — tehát okosabb ha egészen elmarad.

Érettségi vizsgálatok voltak pénteken és szombaton a főgimnáziumban. A harctérről és acsapattestektől tanintézeteikhez vezényelt VII. osztályu tanulók hat heti tanfolamban végezték el a VIII. osztály tananyagát és valamennyien sikerrel vizsgáztak és jelesen és jól tették le az érettségit. E vitéz ifjak a következők. A frontról jöttek: Balogh László, Gestetiner Alajos, Herman Nándor, Hollós Ödön, Klandusz Rezső, Klemm Lajos, Nemes István, Szabó Márton, Szluha Dénes, Varogas Ferenc, Weiszenbeck József, Wolfer Gyula. Csapattestektől: Adler Manó, Antal István, Banovics Ödön, Szapári Miklós, Freyberger Miklos, Holzmann István, Horváth Endre, Horváth László, Léhner Károly, Szlávik Jenő, Varga István.

Kamarai ülés lesz kedden Sopronban. Kőszegről Freyberger Sándor kamarai tag vesz részt ezen, kinek egy országos jelentőségü ügyben tett inditványa is tárgyaltatni fog. Ez a bőrnagykereskedők árdrágitó központi szervezete ellen szól, mellyel szemben a kiskereskedők megvédelmezését kivánja elérni.

A vasmegyei kulturegylet e héten tartotta évi közgyülésst, melyen a jelentéseket a muzeumról és a könyvtárról tudomásul vették. Az egylet vezetőségének ujraalakulásánál nagyrészi a régi alapitó tagokat választották ujra. Igazgatója ujra báró Miske Kálmán, a természetrajzi tár óre Chernel István lett, a választmányban Kőszegről dr. Bárdos Remig és Kőszegi József ujraválasztattak, uj tagul pedig Jambrits Lajos polgármester. E közgyülésen kegyeletes megemlékezéssel Chernel István emelte ki a nemrégibez elhunyt dr. Waisbecker Antal hirneves kőszegi botanikus és szakiró kiváló érdemeit azon működésével, hogy Vasmegye florájának teljes herbariumát készitette el a muzeumnak, melynek ez egyik nagybecsü gyüjteménye és inditványára nevét az épület csarnokában elhelyezett márványtáblán örökitik meg.

---

fegyvernemekkel, ugy hogy bátran megállhatja helyét a legkoparabb hegycsucson is. Az osztrák-magyar és a vele vállvetve küzdő német hadseregeknek a kárpáti harcokban nemcsak a vadul ozönlő orosz tömegekkel kellett megküzdeniök, hanem olyan ádáz hegyi hóviharokkal is, melyről eddig ismereteink nem tudtak és melyek a lehető legnagyobb emberfeletti vitézséget, kitartást és bátorságot követeltek.

A kárpáti harcoknál még sulyosabb megpróbáltatásokat kellett kiállaniok a montenegrói harcokban és a még mai nap is erősen folyó olasz offenzivában derék katonáinknak.

A világháboru előtt kicsiny, mondhatnánk gyenge csapatok voltak csak hegyiháborura kiképezve. Az a néhány tiroli császárvadász zászlóalj édes keveset tudott volna tenni magában, daczára kitünő kiképzésüknek. Felszerelésük azonban már korántsem volt olyan kitünő; mindössze hókopeny és hócipők tették őket a gyalogos csapatok felszerelésétől megkülönböztethetőve. Számtalan sok olyan felszerelési cikket kapnak ma a hegyekben küzdő csapataink, melyeknek a háboru előtt hire-hamva sem volt.

Gyalogcsapat gépfegyver nélkül nem tökéletes egy modern háboruban. A szállitás pedig sokkal sulyosabb terheket ró egy hegyi csapatra, mint egy síkföldön harcoló csapatra. A bár különböző, de azért valamennyi jól ismert szállitó alkalmatosság itt mind-mind csődöt mond. Majdnem kizárólag teherhordó állatokkal bonyolithatják le a teherforgalmat. A nagy munka kisebbik részét azonban gépek végzik. A hegyi ágyukat és gépfegyvereket apró részekre szedik és rakják fel az öszvérek vagy hegyilovak hátára. Tudvalevő dolog, hogy a hegyes vidékeken való szállitásokhoz nem minden fajta ló használható. Legjobban az alacsony növésu boszniai lovak váltak be. 110—120 kilónál tobbet azonban a legerősebb hegyi ló sem bir ki. Szegény állatok ugyancsak ki veszik részüket a sok mindenféle cipelni valóból. Ágyun és gépfegyveren kivül ők szállitják a municiót, világitó eszközöket (fényszorókat), megfigyelő műszereket, távbeszélőket, sanitätscikkeket, meg ki tudná felsorolni, hogy mi mindent. A hegyi tren munkája rendkivül nehéz, mert szinte csigalassuságu a szállitás.

A nehéz ágyuk részére vagy épitettek vasuti sineket, melyeken könnyebb volt a felszállitás, mint a rossz és járhatatlan utakon, vagy pedig darukkal vonszolták fel a hegycsucsra.

Az olasz hadseregben maguk a katonák vonszoltak fel egy-egy nehezebb ágyut. 3—4 század, vagyis 5—600 embernek csurgott a verejteke, mig elérték célukat. Igy könnyebben megérthető az olaszoknak aránylag hegyi ütközetekben teljesen váratlan — óriási vesztesége, t. i. az ágyuk közelében mindig nagyobb mennyiségu embert fogtak el, mint más esetekben.

Nem kevésbé nehéz a magyar hegyekről a sebesülteknek leszállitása. Nem marad más hátra, minthogy a sebesülteket drótkötélpályán eresszék le vagy pedig, ami még sokkal veszélyesebb, szánkószerü hordágyra fektetik le a beteget és a hegy oldalán lecsusztatják. Ez utóbbi módszer a leggyorsabb, de a betagre semmi esetre sem tesz jó hatást, és ezenkivül gyakran szerencsétlenségek történnek. E néhány adatból is láthatjuk, hogy az olasz fronton harcoló katonáinkat csak a legnagyobb foku dicséret, hála, köszonet és a legmélyebb csodálat illeti meg.

Egy idegen utas halála a Struc-szálloban. Két héttel ezelőtt üdülésre jött városunkba Dreher Mór nyug. államvasuti ellenőr, aki asztmatikus baja miatt már sokfelé keresett itthon és külföldön gyógyulást. Egyik nap szélhűdés érte és a szobaasszony a közeli dr. Havas Gyula orvost hivta a beteghez. Ez egyoldalu agyszélütést állapitott meg, melynek következménye: beszélőképességének korlátoltsága, esetleg pár nap alatt megszünhetik, amiért is ápolására egy diakonissza nővért rendelt melléje, ki éjjel-nappal gondozta, de se nem beszélt, se nem evett, teljes apátiába esett, nehezen lélegzett és negyednapra ujbóli szélhűdés érte, melynek következtében másnap kiszenvedett. A rendőrhatóság még első megbetegedésekor pontos leltárt vett fel a nála talált pénzről, értékekről és ruhanemüekről és mindent lezárt. Iratai között talált feljegyzés szerint 100.000 koronát meghaladó értékpapir vagyona van valahol deponálva. Személyazonosságának a megállapitása végett a rendőrhatóság a talált jegyzetek alapján mindenfelé sürgönyöket küldött, de igy sem lehetett többet megtudni, minthogy a baranyamegyei Siklós melletti Csiklisi pusztán született magyar államvasuti nyug. ellenőr. Hozzátartozója gyanánt eddig Dreher Károly bécsi sörmester nyomoztatott ki. A 66 éves korában elhunyt idegen a halottas házban történendő felravatalozásáról egyelőre a hatóság gondoskodott, a nála talált értékek és jegyzetek átadattak a hagyatéki hatóságnak.

Szerb fogolykatona szökött meg hétfőn délben a tartalékkórházból. Paics Zsivoin, 51 éves, hadifogoly ruházatban. A rendőrhatóság azonnal táviratilag értesitette a közeli rendőrhatóságokat és csendőrsöket, de eddig még nem sikerült elfogni.

AZ EST. A magyar ujságok között Az Est az egyetlen, amelynek kiváló munkatársai mindig mindenütt ott vannak, ahol helyes és pontos értesüléseket szerezhetnek be lapjuk, a magyar közönség és a külföld részére. Az Est éppen igy kiterjesztette tudósitó szervezetét minden magyar vidékre, sőt még a kisebb helységeket is bevonta kálózatába. A tökéletes szervezettség ereje letörülhetetlenül rajta van Az Est minden egyes példányon, aminek legbiztosabb mértéke az olvasó közönségnek Az Est-tel szemben megnyilvánuló, s állandóan fokozódó bizalma és szeretete. Ezért lett a legelterjetebb magyar lap Az Est, a világsajtó egyik leghatalmasabb organuma, amely a külföld előtt is forgalommá nőtt s amelyről az egész müvelt világon tudják, hogy hirszolgálata a legmegbizhatóbb és elterjedtsége is Európa legelső lapja közé emeli.

Csak 20 fillér! Péter és Pál napkor délelőtt 11 órakor katonai térzene lesz, a mely alkalomkor a város ifju hölgyei perselyekkel gyüjtést rendeznek a Vöröskereszt javára s csak 20 fillért kérnek majd a jókedvü adakozóktól.

Hirek a háboruról.

A olasz frontról. A doberdó fensik északi szakaszán élénk aknavető és tüzigránátharcok fejlődtek ki. A Dolomit harcvonalon az ellenségnek egy éjszakai támadása meghiusult. Ruiredounál, a Brenta és Astico közti harcvonalon csapataink az olaszok számos előretörését ujra visszaverték többek közt egy erős támadást a Monte Melattától északra.

A Busibollotól délre elfoglaltuk a legközelebbi hegyhátat. Itt az ellenség három ellentámadása meghiusult. Ezen harcokban több mint 700 olaszt. köztük 25 tisztet fogtunk el, 7 gépfegyvert és egy aknavetőt zsákmányoltunk.

Az orosz ellenoffenziva. Lopusnótól keletre az ellenség nagy túlerővel támadta állásainkat. — A bevált kaposvári 44. gyalogezred kitünő tüzérségi támogatás mellett tartalékok igénybevétele nélkül verte vissza a kilenc rajvonal mélységében támadó rohamoszlopokat. Az ellenseg sulyos veszteségeket szenvedett. Egy, ezen a vidéken éjszaka megkisérelt támadás is meghiusult.

Ellenoffenzivánk sikerei az oroszokon. Wolhyniában a Lokacitól északkeletre és délkeletre vivott sikeres védelmi harcokban csapataink eddig 1300 oroszt fogtak el, 1 orosz ágyut és 3 gépfegyvert zsákmányoltak.

Logischintól délnyugatra a csatorna-állás ellen intézett erős orosz támadások az ellenség nagy veszteségei mellett zárótüzünkben össze omlottak. Az ellenség további fáradozásai Kolky mellett és attól nyugatra a Styr vonal ellen általában eredménytelen maradt. Grozyatinnál a harc különösen heves.

A kovel-lucki ut és Turya között csapataink továbbnyomulnak előre. A Turyától délre visszavertünk ellenséges támadásokat. Az oroszok Gorocnow irányában nem folytatták előrehaladásukat.

Az olasz vezérkar offenzivánk erejéről. Az olasz vezérkar 18 iki jelentése ezt mondja: A tartós elkeseredett harc azon állásokért, amelyek az asiagói medence déli szegélyén birtokunkban vannak, bizonyitja, hogy az ellenség szivósan követi offenziv tervének e r e d e t i koncepcióját. Állandó szivós támadási kedve arról tanuskodik, hogy a keleti arcvonal eseményei a trenintói harcvonalon való offenziv tevékenységét nem csökkentették. Az ellenség eddig ezen harcvonalról nem vont el erőket és tekintettel a folyamatban levő erélyes ellenoffenzivára, a jövőben ezt még kevésbé tehetné.

Angol-francia visszavonulás Szalonikinál. Szalonikiről érkező távirat szerint az angol-francia csapatok visszavonultak a Strumától. — Sarrail még mindig nem mondott le ama reményéről, hogy sikerülni fog a görög hadsereget bevonni a konfliktusba. Tegnap az ellenséges csapatokkal Ljumica—Oszinkupa vidékén összeütközések voltak.

Ujabb presszió Görögországra. A „Matin" és az „Echo de Paris" az ententenak Görögországgal szemben ujabb szigorú rendszabályairól irnak. Követelik a parlament feloszlatását, uj választásokat, Gunarisz és Skuludis mellőzését, valamennyi görög kikötő megszállását és a vasutaknak stratégiai célokra való átengedését.

8—10 ezer orosz pusztult el Csernovicnál. A csernovici hidfő elfoglalását az oroszok még nálunk sem tapasztalt rettenetes emberpazarlással erőszakolták ki. Egyedül egy magyar-osztrák lovasezred állása előtt, egy visszavert tömegroham után 128 orosz tiszt holttestét szedték össze. Az összes orosz veszteség itt legalább nyolc—tizezer ember volt.

Megalakult az olasz kormány. Boselli elfogadta a kormányalakitást és miután megalakitotta az uj kormányt, annak tagjai letették az esküt és átvették a kormány vezetését. — A király a kormány megalakulása után visszatért a főhadiszállásra.

Csernovic ujboli megszállása. A keleti front legdélibb szárnyán az oroszok uj sikert vivtak ki. Több napos küzdelem után néhány helyen átkeltek a Pruth szakaszán és visszaszoritották az ott álló magyar és osztrák csapatokat. Ennek szükségképen az volt a következménye, — hogy Csernovicot kiuritettek és az oroszok harmadszor is bevonultak Bukovina fővárosába. Az előrehaladó orosz offenzivának ez az eredmény külsőleg sokat mutató vivmánya s kétségtelen, hogy az oroszok iparkodni fognak azt politikai szempontból kiaknázni. Pedig a dolog ugy áll, hogy habár el kell ismerni az oroszok sikerét, nem szabad azt túlbecsülni, hiszen nem először történik, hogy a háboru óta az oroszok átkeltek a Pruth vonalán, anélkül, hogy ennek döntő jelentősége lett volna a hadműveletek fejleményeire. Bukovina maga olyan terület, amelynek birtoka a harcteri helyzet eltolódását nem befolyásolja különösen; Csernovic közvetlenül a harcvonal mögött fekszik s miután napokon át ki volt téve az ellenséges ütegek tüzének, minthogy az oroszok átlépték a Pruthot, célszerűnek látszott a várost feladni, mert különben egészen felesleges módon kitettek volna azt a pusztulásnak.

Romania vedelmezkedése. A bukaresti lapok jelentése szerint a legutóbbi koronatanácson, amelyet a királyi palotában tartottak, elrendeltek, hogy a 4 hadtest készenlétbe helyezve a román—orosz határt meg az esetleges betörések ellen.

Az olasz harcterről: Csütörtökön az ágyutüz a Doberdó fensik északi szakaszán időnként igen heves volt. Az ellenségnek állásaink ellen ismételt gyalogsági támadásait a Mrzli Vrh-tól délkeletre visszavertük. A Plocken szakaszon pénteken reggel élénk tüzérségi harc kezdődött. A Dolomit harcvonalon meghiusult az ellenségnek a Croda del Ancona ellen intézett ujabb támadása és ugyanez volt a sorsuk a Primolano területen. A határon csapataink több magas csucsot szálltak meg.

Repülőink sikerrel bombázták Velencét. Junius 22-én este tengerészeti repülőgépek egy csoportja Montalcone mellett eredményesen bombázott ellenséges állásokat. — Junius 23-án reggel egy tengerészeti repülőgépraj megtámadta Velencét. A Nieolo-Alberoni erődben, a gázgyárban, de különösen az arzenálban nehéz bombákkal számos telitalálatot értek el és nagy tüzeket idéztek elő. A repülőgépek, amelyeket hevesen, de eredménytelenül bombáztak, sértetlenül tértek vissza.

Az orosz front legujabb eseményei. A Czeromosz völgyben az oroszok előnyomulóban vannak Kuty felé. Egyébként Bukovinában és Kelet-Galiciában a helyzet változatlan. Állásaink ellen Radziwilowtól délkeletre és északra az ellenség tegnap számos helyen támadást intézett. Mindenütt visszavertek. A Linsingen tábornok parancsnoksága alatt harcoló haderők Gorochovtól északkeletre az oroszokat tovább vetették vissza. Lokacynál csapataink több, mint 400 foglyot és 4 orosz gépfegyvert szállitottak be. Az ellenség többszöri előretörései ellenére támadásunk Lucktól nyugatra és délnyugatra előrehaladtak. A Beresteczko-brody-i vonal előtti arcvonalon az oroszok előretöréseit könnyüszerrel visszavertük.

Az orosz offenziva célja: Lemberg. A Corriere della Sera pétervári távirat alapján közli, hogy az orosz hadvezetőség nyiltan beismeri, hogy offenzivájának igazi célja Lemberg visszafoglalása.

Uj orosz csapatok a fronton. Schachuba japán alezredes az orosz frontról Tokióba érkezett s ott kijelentette egy ujságirónak, — hogy az oroszok Rigától Romániéig terjedő frontjukon 2 milliónyi uj csapatot helyeztek el. Besszarábiából érkező utasok beszélik, hogy Nikolajevics nagyherceg nagyobb csapattal a vothyniai frontra érkezett a Kaukázusból.

Ellentámadásunk az orosz fronton. Wolhyniában a Linsingen tábornok vezérlete alatt álló német és magyar-osztrák haderő az ellenség leghevesebb ellenállása daczára ujra tért nyert. Griziaty-nál csapataink szivósan ellenállva, az oroszok negyedik tömegtámadását teljesen visszaverték. — Ez alkalommal különböző hadosztályokhoz tartozó 600 oroszt fogtunk el. Lucktól északnyugatra az ellenség előnyomulásunkkal szemben erős ellenállást fejtett ki. A támadások folyamatban maradtak. Itt és Griziatynál az oroszok mintegy 1000 foglyot vesztettek. Turijától délre előrenyomultunk. Bothmer gróf tábornok hadseregénél, a helyzet változatlan.

Olasz kudarcok a Balkánon. A Wojusa alsó folyásánál az olaszokat tüzérségünk tüzelése a Feresi hidfő feladására kényszeritette. Az olaszok védőmüveit szétromboltuk és nagymennyiségü erődítési anyagot zsákmányoltunk.

Mexikó ultimátuma Amerikához. Caranza tábornok ultimátumot intézett az Unióhoz amelyben követeli, hogy az amerikai csapatokat 9 napon belül vonják vissza a mexikói területről, ellenkező esetben hadiállapotban levőnek tekinti Mexikót az Unióval. Az ultimátum megérkezése után amerikai hadihajók indultak Mexikóba, hogy elhozzák az ott tartózkodó amerikai állampolgárokat.

Az orosz offenziva letörése. A Kölnische Zeitung haditudósitója jelenti lapjának, hogy az orosz fronton megkezdett német ellentámadások ujabban nagy és fényes sikerekkel jártak. Kiselin községnél az oroszok kitérése menekülésszerü futássá változott. Ellenoffenzivánk megindulása óta csupán Kiselin vidékén 375 négyzetkilométer területet hóditottunk vissza. Az oroszok üldözése tovább folyik. Az orosz lapok leplezetlen őszinteséggel ismerik be, hogy az orosz hadsereg offenzivája rendkivül véres veszteségeket eredményezett emberanyagban. A Novoje Vremja rendkivül sulyosnak mondja az orosz veszteségeket. A Tagesanzeiger tudósitója jelenti a harctérről, hogy Lucktól lefelé csapataink elháritották az orosz támadást, melyet véres veszteségeik mellett vertek vissza és ezzel elhárult minden veszély az orosz fronton, mely a szövetségeseket fenyegette.

Az oroszok visszaszoritása. Visniovczyktól nyugatra az ellenség ujra nagy haderővel támadott. Rohamoszlopai részben tüzérségünk zárótüzében, részben pedig a német és magyar-osztrák gyalogsággal folytatott harcokban omlottak össze. Az oroszok súlyos veszteségeket szenvedtek. Burkanovnál csapataink az oroszok éjszakai támadásait verték vissza. A Volhyniában harcoló szövetséges haderő Gorochovtól északra, a lokaby—kisielina vonaltól keletre, valamint Sokulnál további haladást ért el. Ugy ezeken a harcterekben, mint Kolkinál is az oroszok nagy szivóssággal ismételt összes ellentámadásai meghiusultak. A harcvonal északi részén, eltekintve sikeres német járőr-vállalkozásoktól, semmi sem történt. Lunimiectől dére a Pripjeten keresztül vezető vasuti hidra bombákat dobtak repülőink. Linsingen tábornok hadcsoportja: Az oroszok előretörései Logischytől délnyugatra a csatorna állás ellen ép ugy meghiusultak mint a Kolkitól nyugatra ellenünk intézett ismételt támadások. Sokul és Linievka között csapataink elfoglalták az orosz állásokat és azokat erős ellentámadásokkal szemben is megtartották. Az ellenség arra irányuló erőfeszitései, hogy a Lucktól északnyugatra elért eredményeinket vitássá tegye, sikertelenek maradtak. A Turya mindkét oldalán és tovább délre a svinuchy—gorochovi általános harcvonalon tul tovább is visszaszoritottuk az ellenséget. Bothmer gróf tábornok hadseregénél az ellenségnek a hajvoronka—bsbulincei vonalból (Przevlokától északra) ellenünk inditott támadásait az oroszoknak igen sulyos veszteségei mellett visszavertük.

Anglia Hollandia ellen. Svájci lapokban jelentik Londonból: Az angol kormány szilárdan elhatározta, hogy minden eszközzel kényszeriteni fogja Hollandiát semlegességének feladására, vagy Görögország sorsára juttatja. Az angol kormány meg van győződve arról, hogy csak a hollandiai ellenállás legyőzésével tud Anglia Németország szivébe dofni.

Mindennemü
gummihulladékot
legmagasabb napi áron vásárol a
Magyar Ruggyantagyár R. T.
Levélcim: **Budapest, főpostafiók 206.**

A hadi emlékbélyegek és a posta. A Hadsegélyző Hivatal özvegy és árva alapja javára hadi emlékbélyegeket hozott forgalomba. A művészi kivitelű emlékbélyeket a m. kir. kereskedelemügyi miniszter abban a kivételes kedvezményben részesitette, hogy a postahivatalok a levélküldeményekre ragasztott hadi emlékbélyegeket a hely és a kelti bélyegző lenyomatával elláthatják, mint a rendes bélyegeket. A minister intézkedése szerint ezek a bélyegek a tábori posta utján portómentesen közvetitett levelezésen kivül a belföldre, Ausztriába, Bosznia Hercegovinába és Svájczba szóló postai levélküldeményekre ragaszthatók fel ugy, hogy a küldemény cimiratának áttekinthetőségét ne zavarják és helyet engedjenek a belyegzőlenyomatok, jelzőcéduláik és szolgálati megjegyzések alkalmazására.

Beküldetett.

Mindazok, kik az elmult hétfőn nálam a villamcsapás által okozott tüz oltásánál közreműködtek, miáltal a tüz továbbterjedését meggátolták, fogadják szives segitésükért hálas köszönetemet.

Kőszeg, 1916. junius hó 23-án.

Kiváló tisztelettel
Laász József,
épitési vállalkozó.

Vidéki hirek.

Birtokváltozás. Hirschenhauser Sándor, dr. Havas Gyula kórorvos bátyja, megvette Neumann Viktortól annak gersei és szalláshelyi birtokát 640 ezer koronáért.

Másfélmillios adomány a hadbavonultak családtagjainak. Példátlanul bőkezü adományt tett egy Szombathelyen is közismert zágrábi emberbarát a hadbavonultak családtagjainak segélyezésére, mely célra másfélmillió koronát készpénzben nyujtott át báró Skerlecz Iván horvát bánnak. A nagylelkü adományozó Stern Zsiga, a zágrábi bőrgyár részvénytársaság vezérigazgatója, Geiszt Jenő földbirtokos és gyáros sógora.

A szombathelyi szinievad tegnap nyilt meg a renovált tágas uj arénában a „Tiszavirág" cimü uj operettel. Ezt követik a következő előadások: Vasárnap: Tiszavirág. Hétfőn: Kisasszony férje. Kedden: Kiskirály. Szerdán: Van e babája? Csütörtökön: Zsuzsi kisasszony. Pénteken: Grün Lili. Szombaton: Legénybuesu.

Uj helypenz tarifat léptetett életbe Szombathely városa és julius 1-től kezdve már ezen magasabb dijtételeket fizetünk a piacra hozott különböző élelmiek, baromfiak és állatok után. A mostani magas árak kétségtelenül elbirják a helypénzdijak felemelését, de azért Kőszegen talán sohasem gondolnak arra, hogy ezt a jó példát kövessék, a termelők pedig, azért mert Kőszegen olcsobb a helypenz, azert ha elmaradnak a kőszegi piacról.

Belföldi kronika.

Tisza a kisbirtokokról. Felfogásom szerint mondotta — az egyik tulzás épugy hiba volna, mint a másik. Azt el kell ismerni, hogy birtok-viszonyaink gyökeres feltorgatása nem biztositaná a nemzet jövőjének megalapozását. Viszont azt is el kell ismerni, hogy a jelenlegi birtokviszonyok nem kifogástalanok s ezeknek megjavitására a kormány és a társadalom közös akciója szükséges. Sajnos, a magyar nagybirtok nem tudja a kellő produkciót és a kellő jovedelmet felmutatni, mintha a szakértelem nem volna meg, sokkal inkább azért, hogy a szükséges tőke hiányzik. A birtokpolitikánál tekintettel kell lenni a nemzeti szempontokra is. A napszámos- és cselédnép elnéptelenedésének kérdésével foglalkozik. A statisztika azt mutatja, hogy 10.000 holdnyi területen sokkal több család talál megélhetést, ha ez a föld kisbirtokokból áll, mintha ez nagybirtok. Ebből látszik, hogy ugy katonai szempontból, mint a nemzet jövője szempontjából a kisbirtok rendszere az előnyösebb. A kisbirtokpolitikának abban az irányban kell mozognia, hogy a kisbirtokokat szaporitani kell ott, ahol ennek helye van. Természetesen helytelen volna ezt mesterségesen fokozni, a viszonyok és kellő kautélák figyelmen kivul hagyásával.

Magyar szerzetes találmánya. Németh István irgalmasrendi szerzetes, a pécsi irgalmasok rendházának tagja, aki jelenleg egyéves önkéntes a 83. gyalogezredben, sokat foglalkozott a vegytannal. Most egy érdekes találmánnyal kisérletezik. A foszforeszkáló anyagot ugyanis annyira érzékenyitette a fény iránt, hogy segitségével egy ideális fotografáló lemezt készitett, amely előhivás és rögzités nélkül rögtön másolhat. A lemez előállitása néhány fillérbe kerül és a lemez nagyon sokszor használható, mert a kép egy-két nap alatt eltünik. Azt mondják, hogy hadászati szempontból is fontos lesz, mivel a puskák felvillanó fényét és mennyiségét éjjel szemlélhetővé teszi. A szakférfiak eddig dicsérettel adóztak a szerény papnak és buzditják a további munkálkodásra s azt hiszik, hogy ha sikerül az egyenletes rögzités az üvegre és az érzékenység fokozása, olyan találmánnyal fogunk szembenállani, amely dicséretére válik a derék szerzetesnek és a magyarságnak.

Utazási igazolványok korlátozása Salzburgba és Stájerba. A hadsereg főparancsnoksága fontos közgazdasági és közlekedési érdekek előmozditása céljából a külső hadműveleti területek és az ország belseje között levő határvonalak uj elhelyezését határozta el. A Dunántulról nyugatnak utazó közönséget elsősorban érdeklik azok a korlátozások, amelyek Salzburgba és Stájerbe szólanak. Eszerint a délnyugati hadszintéren kivétettek a külső hamüveleti területből Salzburg hercegségben Salzburg és Hallein kerületi kapitányságok, Stájerországban pedig Grobming, Liezen, Leoben, Bruck an der Mur, Mürzzuschlag, Grác, Weiz, Hartberg és Feldbach kerületi kapitányságok területe. A jelzett területekre az utazások tehát, amennyiben nem hadműveleti területi határvonalon át történnek, igazolási kötelezettség alá nem esik és a szentgotthárdi haterrendőrség az átutazóktól semminemü igazolványt nem kér.

Szabadságolás és felmentés. A harctéren, illetve a hadtáp-körzetben szolgálatot teljesitő egyének szabadságolása, illetve felmentése iránt a közigazgatási hatóságok (miniszter, főispán, alispán, polgármester, rendőrkapitány) utján folyamodni nem lehet, mert ezeknek csak az illetékes csapattestparancsnokságok engedélyezhetnek rövidebb szabadságot, kihallgatáson, szóbeli kérelemre. A harctéren levő hadimunkások kivételes esetekben kicserélhetők, de csak akkor, ha katonai beosztásuk ezt megengedi és helyettük olyanokat rendelnek ki, akik az ő munkájuk teljesitésére feltétlenül alkalmasak és akiket a népfelkelő bemutató szemlén a fegyveres szolgálatra alkalmatlannak osztályoztak. Figyelmeztetik a közönséget arra is, hogy a harctérről, illetve a hadtáp körletből rövidebb időre hazaszabadságolt egyének szabadságának meghosszabbitása a közigazgatási hatóság utján szintén nem eszközölhető ki.

Az egetett szeszes italok árának maximalása. A kormány az égetett szeszes italokért a kimérés, vagy a kismértékben való elárusitás esetében követelhető legmagasabb árak megállapitásáról, valamint a rum és likőrgyártás szabályozásáról korrendeletet bocsátott ki. Ezeket a körrendeleteket a hivatalos lap mai száma közli.

Kormányrendelet a haszonberleti földek berletének meghosszabitásáról. Rendkivül üdvös és régen várt rendeletet bocsátott ki a kormány a háboru esetére szóló kivételes intézkedésről alkotott törvény felhatalmazása alapján. Ez a kormányrendelet, a mezőgazdaságilag müvelt ingatlanok haszonbérletének meghosszabbitásáról intézkedik és lényegében a következőket tartalmazza: Mezőgazdaságilag mivelt ingatlanokra vonatkozó haszonbérleti szerződések, melyek a jelen rendelet életbelépte után, de 1917. április 1. előtt járnak le, amennyiben a felek másként nem állapodtak meg, vagy a jelen rendeletből más nem következik, a lejárattól számitott egy év tartamára a jelen rendelet erejénél fogva meghosszabbittatnak. Ha a haszonbérlet ideje a jelen rendelet életbelépte előtt már lejárt, de az ingatlan addigi haszonberlője a haszonbérbeadó beleegyezésével a haszonbérleménynek továbbra is birtokában maradt, a szerződés meghosszabitása a folyamatban levő gazdasági év végétől számitandó.

Szombathelyi Takarékpénztár
Részvénytársaság
köszegi fiókja,
Kőszeg, Király-ut 6. szám.
Strucz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket jelenleg **nettó 4 %-os** kamatozással betéti könyvecskére és folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2—3 aláirásos üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben.

Folyósit: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra; **magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).**

Értékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad, tőzsdei megbizatásokat elfogad.

Szelvényeket: költségmentesen beváltj, szelvényiveket a szelvényutalvány (talon) alapján dijmentesen beszerez.

Átutalásokat. lefizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen dijmentesen.

Értékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad.

Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamveszteség ellen biztosit.

Értékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzleti megbizást a legelőnyösebben bir lebonyolitani.
Mint az Első Magyar Általános biztosito társaság ügynöksége mindenféle biztositást elfogad és felvilágositással készséggel szolgál.

Központ: **Szombathelyi (régi) Takarékpénztár**
Szombathely. Alakult: 1867-ben.
Alaptőke 1,600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor.
Takarékbetétek 15 millió koronán felül.
Saját tőkéi 2,250.000 korona.

Üzletáthelyezés.
Hawrlant Károly
könyvkötészete és papirkereskedése
f. hó 20-tól kezdve Várkör 37. szám alá (a polgári fiuiskola épülete) helyezem át.

Midőn ezt tisztelt vevőimnek szives tudomására adom, köszönöm az eddig belém helyezett bizalmat és egyuttal kérem abban a jövőben is részesiteni.

Kőszeg, 1916. junius hó 16.-án.

Tisztelettel
Hawrlant Károly,
könyvkötő.

666/1916. tk. szám.

Hirdetmény.

A kőszegi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a dunántuli h. é. vasut **zalabér-sárvár-bükk-kőszegi vonala** részére az ezen vonal által érintett alábbi összes községek határában, valamint csatlakozás folytán pótlólag a **sopron-kőszegi h. é. vasut** részére Rőtrendek község határában és pótlólag a **szombathely-kőszegi h. é. vasut** részére Kőszeg város határában szolgalmilag igénybe vett illetve kisajátitott birtokterületekről elkészitett összeirás, térkép és egyéni kimutatás hitelesitésére a következő határnapok tüzettek ki, úgymint: **Rőtrendek községre** és **Kőszeg városra nézve**

1916. évi julius hó 13-ik napjának délelőtti órája
Kőszeg vasuti állomásra.

Értesiti az érdekelteket, hogy azok, kiknek a kisajátitás, térfogat, valamint a birtokösszeirásokba bevezetett szolgalmak vagy jogosultságok ellen kifogásaik vannak, erre vonatkozó észrevételeiket a fentebbi határnapon a hitelesitő bizottságnak előterjeszthetik.

Azokat pedig, kiknek a kisajátitott területekért járó s az egyéni kimutatásban kitüntetett kártalanitási vagy kisajátitási összeg mennyiségére nézve vannak ellenvetéseik, vagy akik ezen összegekre bármilyen cimen igényt tartanak, fölhivja, hogy ellenvetéseiket s illetőleg igényeiket ezen telekkönyvi hatósághoz 1916. évi juilus hó 12-ig annál bizonyosabban jelentsék be, mert a biróság tekintet nélkül a később jelentkezők észrevételeire és igényeire a kisajátitási és kártalanitási összeget az egyéni kimutatás adatainak megfelelően fogja kiutalni, a kisajátitott területekre bekebelezett vagy felülkebelezett terheknek törlését pedig hivatalból fogja elrendelni.

Az egyéni kimutatás, térkép és birtokösszeirás a telekhivatalban felek által megtekinthető.

Kelt Kőszeg, 1916. évi junius hó 1.-én. Szerdahely Károly s. k. kir. jbiró.

A kiadmány hiteléül:
Takó,
kir. jbir. irodatiszt.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszeg.